

AGERA

EN TIDNING FRÅN AFRIKAGRUPPERNA | AUGUSTI 2023 | NR 3

"UNGA GENERATIONENS KLIMATAKTIVISTER VISAR VÄGEN"

Sensommaren nalkas i Sverige och i södra Afrika är det vinter, på båda platserna diskuteras vädret av uppenbara skäl. I Sverige märks mindre temperaturavvikelser, men i Moçambique och Zimbabwe har cykloner och extremväder orsakat stor skada och lidande. I detta nummer av Agera berättar vi mer om unga människors aktivism, som i stora delar är fokuserat på klimatfrågan. Den unga generationen har både ärvt ett dysfunktionellt system präglad av fossilberoende och ojämlikhet samt en stark motivation att framtiden ska ge möjlighet för människor att leva på jorden i fred med naturen och varandra. Detta är svåra existentiella utmaningar och många unga drabbas av desperation och fastnar i våld eller flyr in i parallella verkligheter på nätet. Men många väljer en aktivistisk livsstil istället, väljer veganism, flygvägrar, organiserar sig och demonstrerar. Läs mer och inspireras!

Afrikagruppernas årsmöte hade också temat klimaträttvisa och medlemmar och intresserad allmänhet bjöds in till en hel dag av föreläsningar på temat. Parul Sharma, representanter från Rural Womens Assembly och Återställ våtmarker bidrog med kraftfulla tal som gav både perspektiv och kämpaglöd till åhörarna. Vi samlades i ett gemensamt uttalande från årsmötet och hade en stor workshop med frågor om hur vi som medlemsrörelse kan flytta fram positionerna och höja ribban för vårt arbete och ställningstagande för klimaträttvisa:

"Vi måste sluta leva på lånade resurser från våra barnbarn. Vi måste värna människans och naturens rättigheter. Vi måste respektera planetens gränser. Vi måste förändra vår konsumtion och minska avtrycket i globala syd."

Ni hittar hela uttalandet på vår hemsida. Tillsammans mot en mer rättvis och hållbar framtid, önskar vi er alla en peppig läsning!

Louise Lindfors
Generalsekreterare
Afrikagrupperna

AGERA NR 3 2023

Ansvarig utgivare: Louise Lindfors

Adress: Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm

E-post: post@afrikagrupperna.se

Hemsida: www.afrikagrupperna.se

Redaktör: Sofia Wallgren

Layout: Sofia Wallgren

Omslagsbild: Medlemmar av "Capable Girl's Club": Nasmine Alzira Bacar, Yasmine Angelina Bacar, Madalena Arone Sidumo, Olinda Lucrécia. Foto Anna Nordstrand

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Afrika
GRUPPERNA

LYCKAT PARTNERMÖTE I JOHANNESBURG

Foto: Hope Khoza

Bakre raden (vänster till höger): Santos Simione, Anna Glover, Sylvia Masoka, Dale Mckinley, Daniel Ribeiro, Bridget Masikati, Avena Jacklin, Toni Hancox, Ntando Ndlovu, Telma Alegre, Aly Lala, Jose Adalima. Mellersta raden (vänster till höger): Celso Domingos, Brian Adams, David Ntseng, Anna Ushamba, Michael Akuupa, Dean van Rooy, Flavian Rhode, Alpheus Musendo, Sheila Rafi, Norah Mlondobozi, Vivienne Mento-Lalu, Asanda Sandi, Maria van Driel, Nelson Chemane, Liz Frank, Lena Woiso. Främre raden (vänster till höger): Gloria Jimwaga, Jenny Nilsson, Chengeto Muzira, Luis Muchanga, Boel Johnsson, Carlos Cambuta.

Det hade gått 5 år sedan Afrikagrupperna stod värd för ett fysiskt möte mellan partnerorganisationer i södra Afrika, vilket gjorde mötet som arrangerades i juni i år extra spännande för oss som organisation såväl som för vårt partnernätverk.

Den 5–6 juni samlades 22 representanter från partner och 10 personer från Afrikagrupperna på Birchwood Conference Centre i Johannesburg. Syftet med mötet var att ge ett utrymme för reflektion, strategiläggning och förstärkning av solidariteten. Det fungerade även som ett utrymme för partnerorganisationer och Afrikagrupperna att ansluta och återansluta. Under denna tid delade vi på Afrikagrupperna med oss av vår resultatram och strategi. Plattformen möjliggjorde en förbättring av den kollektiva beslutsamheten och svaren, samt ökade kunskap och kompetens om miljö och klimaträttvisa.

TID FÖR REFLEKTION

Partnerorganisationerna uppskattade de delade insikterna om den politiska kontexten i Sverige i

relation till utvecklingssamarbete och Sida, som presenterades av Jenny Nilsson, vår internationella programchef. Detta gav möjligheter för partnerorganisationerna att reflektera över behovet av att förenas, skapa utrymmen för samarbete och arbeta mer solidariskt med varandra. I klimat- och miljökartläggningen är det värt att lyfta fram att alla Afrikagruppernas samarbetspartner arbetar med sina intressenter på ett ömsesidigt respektfullt sätt med starka solidaritetsband. Denna kritiska massa av transformativa partnerorganisationer, formationer och rörelser, fortsätter att upprätthålla en hög grad av hopp och positivitet för sin framtid, trots de växande nivåerna av dysterhet runt dem och omvärlden. Detta måste firas och bekräftas och deras ansträngningar bör lyftas kontinuerligt.

Hope Khoza
Regional kommunikatör
Afrikagrupperna

PÅ BESÖK I MOÇAMBIQUE FÖR ATT BELYSA UNGAS RÄTTIGHETER

I april reste Afrikagrupperna till Moçambique för att träffa vår partnerorganisation UNDE som arbetar för barns rättigheter, för en säker skolgång utan trakasserier, kränkningar och förtryck. Under en kraftfull vecka fick vi träffa personal, aktivister och studenter som alla utgör studentnätverket som idag har ca. 2000 medlemmar. Resan var fylld av inspirerande utbyten, lärdomar om ungas utsatthet i landet och berättelser kring den förändring UNDE vill skapa för alla barn.

HINDER PÅ VÄGEN TILL EN BÄTTRE FRAMTID

Första dagen fick vi träffa UNDEs fantastiska personal som berättade om sin verksamhet och även de utmaningar de möter i sitt arbete. På deras kontor i centrala Maputo satt vi i en ring tillsammans och intressanta reflektioner avlöste varandra. Till exempel hur flickor riskerar att utsättas för sexuella övergrepp i skolan och hur tvångsäktenskap och tonårsgraviditeter är ett utbredd problem. Det är i den här kontexten som UNDE navigerar och driver sina aktiviteter som de populära tjejklubbarna som stärker ungas självkänsla och ger dem kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Framtidsutsikterna för unga i Moçambique är idag utmanande. Madalena som jobbar med UNDEs programverksamhet berättade för oss hur pandemin varit enormt svår för unga och särskilt flickor i landet. Från år 2021 har hiv-prevalensen ökat i Moçambique med hela 16%, vilket är en konsekvens av att unga tvingats stanna i hemmet och från klassrummet. Madalena beskriver att detta varit en chock för sjukhusen de senaste åren.

Under samtalen frågade vi Nilza Miguel, kommunikationsansvarig på UNDE, varför hon tror att deras arbete gör skillnad. "Jag tror att om kvinnor hjälper andra kvinnor så har det en verklig påverkan, speciellt för unga tjejer som vi ser har stora problem i vårt samhälle med tidiga graviditeter som tvingar dem ur skolan. Genom våra aktiviteter stannar fler i skolan."

STÄRKT SJÄLVKÄNSLA GENOM TJEJKLUBBARN

Afrikagrupperna fick under dag två träffa fem unga tjejer som tar del av tjejklubbarna som UNDE arrangerar. Tjejklubbarna, "Club da Rapariga Capaz", skapar trygga rum för unga tjejer att stärka sin självkänsla och få adekvat kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Genom poesi, musik och teater informerar man om normer, SRHR, jämställdhet och studenters rättigheter i relation till lärare och skolan. Filemona Machaya är en 21-årig tjej och aktiv deltagare i UNDEs tjejklubb sen flera år tillbaka. Hon beskrev rummen som en stärkande plats.

Foto: Anna Nordstrand

"Tjejklubbarna är ett program som verkligen har hjälpt mig och många andra tjejer att lära känna oss själva, att få ett starkare självförtroende och självkänsla." - Filemona Machaya

UNDE TAR KAMPEN FÖR ALLA SKOLELEVER

Sista dagen på resan besökte Afrikagrupperna en skola, "Escola Primaria Acordos de Roma", en bit utanför Maputo för att träffa både aktivister och elever. På dammiga vägar åkte vi fram genom informella bosättningar och marknader fulla av färg och liv. På skolgården möttes vi av hundratals elever som alla visade sin uppskattning för UNDE.

Haidate Adamo Bacar, UNDE, tillsammans med medlemmar av "Capable Girl's Club": Nasmine Alzira Bacar, Yasmine Angelina Bacar, Madalena Arone Sidumo, Olinda Lucrécia, Maura Horácio, Filomena Carolina Machava Foto: Anna Nordstrand

Vi fick sitta med under de lektioner som UNDEs aktivister höll om normer, beteenden och självkänsla. Genom ramsor och sång fångade aktivisterna elevernas fulla uppmärksamhet och en gemensam kraft fyllde klassrummen. I en paus i skuggan frågade vi Irene Elias Muchanga, 11 år gammal, vad hon önskar för framtiden. "Jag vill ha en trygg framtid och jag önskar att regeringen fokuserar på barn och barns rättigheter".

UNDE ERBJUDER PSYKOSOCIALT STÖD I FLYKTINGLÄGER

I de norra delarna av Moçambique pågår en konflikt och tiotusentals människor har tvingats på flykt från sina hem. Barn och unga tvingas därmed från skolbänken och lever i en farlig miljö i flyktinglägren. Barn och unga exponeras för övergrepp som sexuellt våld och tidiga graviditeter. I området är arbetslösheten och fattigdomen enormt utbredd. Därför ser UNDE nu behov av att satsa på psykosocialt stöd och samtalsforum för unga i lägren, vilket blir en ny och utmanande miljö.

Vi fick möjligheten att ha prata med UNDEs koordinator för Cabo Delgado regionen, Vitorino Promoja. Han berättade om den otrygga verklighet unga möter i lägren och hur UNDE nu vill möta

deras behov. De vill se till att utbilda aktivister i bland annat traumahantering för att kunna skapa plattformar och så kallade "reception centers" inne i lägren och stötta människor som tvingats från sina hem, från skolan och in i svår arbetslöshet.

AFRIKAGRUPPERNA FORTSÄTTER DRIVA KAMPEN FÖR ALLA VÄRLDENS BARN

Vi lämnade Moçambique med känslan av att UNDE skapar möjligheter och verklig förändring för barn och unga i landet. Detta gör de genom stöd från Radiohjälpen och Världens Barn kampanjen som möjliggör att Afrikagrupperna kan stötta UNDE och deras imponerande insatser för alla barn, en resa vi är tacksamma och glada över att få fortsätta följa.

Anna Nordstrand
Kommunikationschef
Afrikagrupperna

PÅ BESÖK HOS PARTNERORGANISATIONER I NAMIBIA

I juni besökte Afrikagruppernas Ntando Ndlovu, Anna Glover och Gloria Jimwaga våra partnerorganisationer i Namibia. Här följer korta uppdateringar från några av dessa möten.

Y-FEM

Afrikagrupperna håller på att undersöka möjligheterna att börja samarbeta med en ny partnerorganisation i Namibia. Young Feminist Movement Namibia (Y-fem) är en otroligt spännande feministisk solidaritetsorganisation vars mål är att bygga en inkluderande och intersektionell feministisk rörelse av unga kvinnor i Namibia. De arbetar med tre strategiska områden: Voice, Body, Money. Deras ideologiska inriktning är uttryckligen queer-feministisk, vilket även deras praktiska solidaritetsarbete visar: att främja socioekonomisk rättvisa för olika grupper av unga kvinnor och icke-binära.

POSITIVE VIBES

När vi träffade Positive Vibes (PV) dominerades diskussionerna av den pågående politiska backlashen mot hbtqi+-personer. Salen Kambinda från PV berättade att våld och övergrepp rapporteras varje dag. Aktivister utsätts för hot och hat och många har kastats ut från sina familjer. PV arbetar nu, tillsammans med aktivister och allierade, för att garantera säkerhet och trygghet. De har ett nära samarbete med LifeLine-ChildLine Namibia som erbjuder psykosocialt stöd för utsatta, och de arbetar också strategiskt med allierade i parlamentet. Tyvärr verkar den officiella linjen hos det styrande partiet, SWAPO, vara att haka på anti-hbtqi-retoriken. Denna retorik och backlash mot mänskliga rättigheter riskerar även att påverka resultatet i den översyn av abortlagstiftningen som också pågår.

Positive Vibes arbetar intensivt för att strategiskt koordinera och mobilisera för allas lika rättigheter - oavsett sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck och könsskarakteristika.

Billboard utanför WLCs kontor i Windhoek, Namibia
Foto: Anna Glover

WOMEN'S LEADERSHIP CENTRE

WLC är en feministisk organisation som huvudsakligen arbetar i tre viktiga program för flickors och kvinnors rättigheter bland grupper som marginaliseras: lesbiska, San-flickor och flickor och kvinnor i Zambeziregionen som utsätts för skadliga kulturella sedvänjor.

Liz Frank berättade om hur "respekt" används för att förtrycka flickor och kränka deras rättigheter. Att flickor ska visa respekt för män, för äldre, att de ska vara undergivna och inte höja sina röster. Detta försöker WLC ändra på. Genom att arbeta i skolor med exempelvis "girls clubs" får flickor lära sig om sina rättigheter och uppmuntras att ta plats. WLC arbetar även tillsammans med lärare som undervisar i "life skills" för att förändra flickors situation. Men, som Liz uttryckte det, så är "förändring en långsam dans". Beteendeförändring för att komma åt skadliga kulturella sedvänjor tar tid, men WLC ger inte upp! I en av byarna där de arbetar förekommer inte längre initieringsriter, vilket är en enorm seger för flickors rättigheter och för deras välbefinnande.

WLCs arbete karaktäriseras av användandet av konst som verktyg för organisering, mobilisering och påverkan. Konstnärliga uttryck används i allt arbete, oavsett om det handlar om lesbiska, San-flickor eller i Zambezi.

FINA NYHETER I GÅVOSHOPEN!

Gåvoshopen är nu uppdaterad med nya frökort med vackra motiv, samt de populära armbanden från Namibia. Armbanden är gjorda av återvunna vattenledningar som annars skulle ha slängts. Varje armband är handgjort och designat av kvinnor som lever med hiv i Namibia och som är medlemmar i organisationen Pots of Hope.

Pots of Hope stöds av Afrikagruppernas partnerorganisation Positive Vibes som är en namibisk organisation med fokus på stöd till hbtqi+-rörelsen i flera länder söder om Sahara. Positive Vibes arbetar bland annat med att förbättra kunskaper och attityder hos allmänheten, och för att öka självkänslan hos vuxna och barn som lever med, och påverkas, av hiv.

Genom att köpa ett armband stöttar du Afrikagruppernas arbete för att stärka rättigheter för människor som blir marginaliserade och tvingas leva på samhällets skuggsida.

Köp armbanden [här](#)

SKICKA ETT FRÖKORT TILL NÅGON DU TYCKER OM!

Growing Paper tillverkar handgjorda fröpappersark från 100% återvunnet papper.

Pappersarken är inbäddade med frön som kommer att växa till vackra blommor eller basilika och tomat när du har planterat ditt kort.

Varje miljövänligt kort har ett tryck av ett originalkonstverk från en sydafrikansk illustratör eller konstnär.

Frökorten är en rolig och ovanlig present att ge bort, samtidigt som du bidrar till Afrikagruppernas arbete för en mer rättvis värld.

VÄLKOMMEN IN I GÅVOSHOPEN!

www.gavoshop.afrikagrupperna.se

ETT ENGAGERANDE ÅRSMÖTE

Styrelseordförande Jenny Mark Ketter kickar igång söndagen
Foto: Sofia Wallgren

Årsmöteshelgen präglades av en god stämning och högt engagemang av medlemmar och andra intresserade som var med digitalt och på plats i Forum Civs lokaler. Styrelseordförande Jenny Mark Ketter introducerade helgen genom ett anförande som beskrev dagsläget i vår ständigt föränderliga värld och de utmaningar vi står inför med neddraget bistånd, världskriser och system som gör oss alla beroende av varandra.

Det är i de tuffa situationerna som vi prövas och hoppet finns med aktivister som blir allt starkare,

aktiva medlemmar vars solidariska handlingar fortsätter möjliggöra förändringsarbetet, rörelser och solidariska röster som aldrig kommer tystas.

Under dagen presenterade lokalgrupperna sitt arbete genom deltagande medlemmar som berättade om vad som hänt under året. Då förra årets årsmöte beslutade om motion för att stärka arbetet med Västsahara kunde vi under detta årsmöte presentera det arbete som gjorts, tack vare medlemmars motioner.

SÖNDAGEN BJÖD PÅ INSPIRATION

På söndagen bjöds det på fantastiska föreläsningar av vår partnerorganisation Rural Women's Assembly, Helen Wahlgren medgrundare av Återställ våtmarker och Parul Sharma, människorättsjurist och ordförande i Amnesty.

Sist men inte minst gav allt detta upphov till en kort men intensiv workshop, med engagerade deltagare som ledde fram till årsmöteshelgens uttalande. Det går att läsa på Afrikagruppernas hemsida. Det var en engagerande helg och många deltagare blev både djupt berörda av berättelserna från verkligheten och stärkta i sin övertygelse om att det var viktigt att fortsätta arbeta för Afrikagruppernas frågor.

TRE SNABBA FRÅGOR TILL PAULINA BÄCKSTRÖM

Paulina Bäckström, aktivist och engagerad medlem i Afrikagrupperna

Hur blev du engagerad i Afrikagrupperna?

Jag blev engagerad i Afrikagrupperna genom en vinkampanj för många år sedan, men främst genom min praktik våren 2022.

Vad är det bästa med att vara aktivist?

Känslan att jag gör vad jag kan för att viktiga frågor ska belysas, att det är att ta ansvar som individ. Jag tror också att det ger en ett lugn, att man blir mer självsäker och står på rätt sida av historien i tex frågan om klimatkrisen.

Har du några tips på vad andra kan göra för klimatet?

Det är viktigt att läsa på, för frågan är stor och komplex. Det ger en kött på benen. Förändra egna beteenden till mer klimatsmarta, och inse att man som individ faktiskt gör skillnad. Att tänka att omställning ger frihet, att leva ett liv mer som en själv vill. Ju fortare vi anpassar oss till en varmare värld, desto bättre.

KLIMATAKTIVISTER AGERAR FÖR FRAMTIDEN

Klimataktion i Malmös oljehamn arrangerad av miljörelsen Ta tillbaka framtiden (TTF) Foto: TTF

Klimataktivisterna Mikaela Schlesinger och Clotilde Frade berättar med kännbar oro om hur de satt sig mitt i vägen framför tunga närgångna och provocerande tankbilar i Malmös oljehamn idag (16/6). Första aktionen i en aktionsperiod som den nya unga miljörelsen Ta tillbaka framtiden, TTF genomför. Varför gör ni detta?

– När jag väl blev medveten, kunde jag inte ignorera det, säger Mikaela. Genom sociala medier har unga ett globalt perspektiv och framtiden är komplicerad för många i världen. Jag blir inspirerad av aktivister från t.ex. Uganda eller USA. Jag frågade mig vad jag gör i mitt liv och insåg att om jag vill se förändring, så måste jag skapa den. Clotilde fyller på:

– Det finns en social aspekt av vår aktivism som är jätteviktig. Vi vill inte bara vara rädda för framtiden. Vi måste göra något. Samtidigt är vi unga, vi borde få lov att bara ha roligt, vara glada! I TTF är vi tillsammans med vänner och gör något, samtidigt som vi tar hand om varandra.

Två timmars aktion, sen debrief och planering av nästa dag. Sen ha roligt tillsammans, för att orka agera nästa dag igen ... och igen och igen. Att agera, tillsammans, lindrar klimatångest. Men det är ihålligheten som ger resultat. Lågriskare först, för att inte stoppas. Med tiden ökar de risken. Alltid med omtanke om varandra för att skapa hållbar aktivism.

De är del av den våg av fredliga civil olydnadsaktioner som vi ser varje vecka, i Sverige idag. Människor som går in med en hög personlig insats. För allas vår framtid.

Kampen fortsätter så glöm inte att ta hand om dig och dina medaktivister!

Jenny Mark Ketter
Styrelseordförande
Afrikagrupperna

FÖLJ MED PÅ EN OFÖRGLÖMLIG STUDIERESA TILL SYDAFRIKA I APRIL!

Lär dig mer om Sydafrika, vårt arbete och våra partnerorganisationer tillsammans med andra intresserade! Resan ordnas av Bertil Högberg inom ramen för hans reseverksamhet "Southern Africa Experiences" i samverkan med Afrikagrupperna. Resan omfattar nära tre veckor och minst fem besök hos Afrikagruppernas partnerorganisationer varav några också blir fältbesök. En obligatorisk förberedelsehelg ingår.

Bertil är aktivist i Afrikagrupperna sedan mitten av 70-talet. Han har bland annat varit ordförande i Afrikagrupperna samt arbetat som koordinatör i Sydafrika och Namibia. Bertil har genom åren anordnat ett 20-tal studieresor till Sydafrika.

För fullständigt program och intresseanmälan mejla: bertil.hogberg@gmail.com

Max antal resnärer: 7

Kostnad: cirka 35 000 sek

Ge fler tjejer möjlighet att bestämma över sina kroppar

I Moçambique riskerar flickor att utsättas för sexuella övergrepp i skolan och tvångsäktenskap och tonårsgraviteter är ett utbrett problem. Med stöd från insamlingen Världens Barn driver Afrikagruppernas partnerorganisation tjejklubbar som stärker ungas självkänsla och ger dem kunskap om sina rättigheter.

Vill du vara med och göra skillnad för barn och unga i världen?

Starta din egen digitala insamling på bossan.varldensbarn.se

 VärldensBarn
Radiohjälpen 90 1950-6

MAKT OCH RESURSER DÄR DE HÖR HEMMA!

Afrikagrupperna är en solidaritetsorganisation som arbetar för en rättvis värld där alla människor har lika rättigheter och möjligheter att påverka sin vardag och framtid.

Vårt arbete utgår från de människor vars rättigheter kränks. De vet vad som måste göras och vilket stöd som behövs. Allt sker i samarbete med lokala partnerorganisationer som är på plats i samhällena, i de fem länder då vi verkar: Angola, Moçambique, Namibia, Sydafrika och Zimbabwe. Tillsammans flyttar vi steg för steg makten dit där den hör hemma - hos de enskilda människorna och hos lokalsamhällena.

Vi har tre fokusområden: SRHR, Mat och markrättigheter samt Naturresurser, företag och mänskliga rättigheter. Vi stödjer även kampen för ett fritt Västsahara. Afrikagrupperna är en medlemsorganisation med lokalgrupper över hela Sverige.

Stöd vårt viktiga arbete genom att ge en gåva, PG 90 03 37-7 eller Swisha till 90 03 37 7. Ditt bidrag förändrar liv!

 [instagram.com/afrikagrupperna](https://www.instagram.com/afrikagrupperna)

 twitter.com/afrikagrupperna

 facebook.com/afrikagrupperna